

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta . . . 3.—; „ „ 4.50 „
za četrt leta . . . 1.50; „ „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravnštvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilno, reklamacije in inserate prejema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

•V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Prestopili smo z novim letom v XIV. tečaj našega glasila. — Trinajst let smo se borili za narodne pravice primorskih Slovencev in kolikor je bilo v naše moči, izpolnjevali smo vestno svojo nalogo. Naš položaj je resen, kajti tujci smo na lastnej zemlji! Uvažite to, sorojaki, ter ostanite nam zvesti in točni naročniki, ker brez izdatnih denarnih sredstev nam e nemogoče vršiti naš program. — Glasilo našega društva ne deluje v sebične svrhe, temveč v probujenje narodne zavesti. Kolikor več se širi naš list med rodoljubim, toliko sigurnej nam je uspeh našega dela.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Prihodnost Trsta.

I.

Vsako, še tako neznamno bitje na svetu brani se prezgodnjega pogina. Ako opazuješ črvica, kateremu si nehoté zmaštil ozadek, videl bodeš, kako se vije in tako bori, da si ohrani življenje. Kako bi ne pehal na vso moč od sebe smrti kralj prirode, po božji podobi vstvarjeni človek? Kako bi se je ne bali ter iskali odvrti jo skupine ljudi — narodi? Kako bi se poginu ne iskale oteti mesta, dežele in države?

Pogina pa je različna vrsta. Govorimo šestokrat o naravnem poginu, o gmotnem poginu; o duševnem poginu itd. — koji vsi so pa posledice raznih sil ali moči.

Bolezen se spravi na človeka in sčasoma ga spravi pod zemljo; temu pravimo npravni, fizični pogin.

Bog je sicer človeku podaril talent modrosti in umnosti ter mu dal prilike in moči, da te lastnosti razvije in se z njimi okoristi, ali nevaležnež, ne da bi te talente umno uporabil, liki svetopisemski neumnež, zakoplje jih ter ostane vedno neuk in neolikan: — evo ti duševnega pogina.

Lehko bi navedli tudi različne druge pogine n. pr. narodnega; ali namenili smo govoriti samo o jednj stroki, namreč: o gmotnej prihodnosti velevažnega mesta Trsta ter o vzrokih, ki bodo morda prouzročili, ako ne naravnost njegovega gmotnega pogina, vendar pa zmanjšati utegnole njegovo dosedanje odvažnost.

Dolgotrajne vojne z Turki in raznimi nemškimi knezi izsesale so za dobo cesarja Karla VI. avstrijske dežele. Blagostanje je povsod zginolo in mesto njega pokazala se je v deželi najhujša revščina. Videč to žalostno stanje svojih dednih dežel, jel je Karol skrbeti, da blagostanje svojih podanikov povzdigne ter kolikor mogoče pospeši trgovino in obrt, prva vira blaginje narodov.

Osnovel je zategadelj povsod nove ceste, uredil reke ter osobito gledal na to, da povzdigne kupčijo na Jadranskem morju. Trst in Reka zdela sta se mu najpripravnejša za varno tržišče in skladišče raznih trgovinskih predmetov. V ti dve pristanišči naj bi se stekala vsa trgovina jadranskega in sredozemskega morja ter preko njih prehajala v notranjost avstrijske države. Zvezal je tudi Trst z središčem države po lepej širokej cesti, ki še dandanes obstoji ter je bila za slovenske dežele sploh od nekdanj sem blagotvorna in koristna.

Pri tem je pa tudi razglasil Trst in Reko svobodnim pristaniščem, ter s tem zagotovil lepo prihodnost obema tema mestoma. Koliko važnosti in koristi je bila za Trst ta predpravica podeljena

mu od umnega cesarja, kaže nam to, da se je to mesto od tedaj sem najlepše razvilo.

V tem, ko je bilo tedaj bolj podobno kacemu mestecu na deželi z 30 tisoč prebivalci, razprostanolo se je v teku jednega stoletja ter broji sedaj nad 150 tisoč prebivalcev, ki se pečajo še vedno skoraj izključljivo z trgovstvom.

Tudi poznejši avstrijski vladarji so očetovski skrbeli za Trst in njegovo blagostanje ter ga povzdignoli z raznimi pravicami v prvo avstrijsko tržišče. In isti sedaj vladajoči presv. cesar pokazal je o raznih prilikah, kako mu je na srcu blagostanje Trsta in njegovega prebivalstva.

Po pravici bi tedaj moralo mesto Trst biti res „najzvestejše mesto“ v vsej državi, kajti v primeri z ostalimi mesti bilo je od vlade najbolj blagorvano. Trst brez Avstrije ostalo bi neznamno mesto brez vsake trgovinske živahnosti, podobno laškim Benetkam, Jakinu in drugim trgovinsko neznamnim mestom.

Prosta luka sicer ni imela onega pomena kakor dandanes. Mesta, ki so bila razglašena svobodnim pristaniščem, uživale so nekdanj samo ono pravico, da se je vanje smela stekati svetovna trgovina ter prosto razpečavati raznovrstno blago. Tedaj v zadnjih državah ni še bilo uvedenih carinarski tarif, niti se ni od blaga, ki je preko morja prihajalo, pobirala colnina.

V poznejših časih jeli so vladarji misliti, kako bi mogli v svojih državah razviti obrtništvo ter ne dopuščati tujim izdelkom v deželo. Sprevideli so, da se raznimi izdelki druge države bogaté, uvajajoč in razpravljajoč jih drugam.

Razne obrtniške stroke razvile so se osobito na Francoskem in Laškem ter proizvajale mnogo izdelkov, ki so se potem uvažali v Avstrijo in drugam ter tu razprodajali, ne da bi jim bilo treba za nje plačevati posebne ugodninske pristojbine. Tudi avstrijski vladarji so mislili, kako bi

zaprli pot tujim izdelkom v deželo ter ljudstvo nekako primorali, da se jame baviti samo z onimi izdelki, ki so mu prihajali do tedaj od drugod.

Tako je obveljal takozvani prohibitivni colni sistem, po katerem so se tuji izdelki v našo državo smeli uvažati samo tedaj, ako so plačevali svoto, določeno v colni tarifi za posamezne izdelke. Stoprav leta 1835 spojile so se vse dežele, spadajoče k Avstrijsko-Ogerskej v splošno colno okrožje ter se osnovala splošna colna tarifa.

Do tedaj torej, svobodna pristanišča neso bila drugo, nego velika skladišča in tržišča tujih in domačih pridelkov; po objavi colnega občnega reda so pa ostale proste vseh doklad in vanje so se še vedno smeli uvažati tuji pridelki, ne da bi zanje bilo treba plačevati ugodnine.

Isto tako se je tudi v Trst smelo uvažati tujezemsko blago ter se v mestu in v njega okolici prosto razpečavati, ne da bi prebivalec bilo treba plačevati za to šestokrat visoke colnine.

Naravno je, da je ta okoliščina ljudstvu mnogo pridobivala; delalec je dobil dela pridnim svojim rokam in imovit človek naložil je svoj denar in imetje v blago ter jel barantati in prodajati. Bili so to srečni časi za Trst in njegove prebivalce. Marsikdo nanesel si je skupaj lepega imetka ter skoro obogatel, kajti kupčevalstvo in prodajanje mu je donajalo lepega dobička. Vse je za trgovino nekako norelo; Trst postal je trgovinsko mesto v pravem pomenu besede in ni se nikakor brigal tudi za druge vire bogatstva in blagostanja razun trgovine.

Enako je mesto še dandanes in samo trgovinskim duhom prošinjeno je tudi njegovo prebivalstvo.

(Konec prih.)

PODLISTEK.

Iz Brazilije -- nazaj v Trst.

(Po dnevniku Andreja Kalca.)

(Konec.)

V ponedeljek 17. decembra.

Zjutraj zbrali smo se na krovu parnika. Nezadovoljnost bila je splošna, kajti radi mrčesov nobeden ni mogel spati. Vse je godrnjalo in se tožilo o nemarnosti angležkej. Toda kaj pomaga tožiti se? Prepustilo se nam je, da se branimo ostudnih živalic, kakor moremo in znamo.

V torek 18. decembra.

Od 16. ne vidimo drugo, kakor nebo in širno morje. — Hrano smo dobivali tako, da se Bog usmiti. Evo: Zjutraj nekoliko mlačne vode, pomešane baje z črnolom; to Vam je bila kava. Opoludne komaj en četrt litra neke tekočine, o kateri se ni znalo, da-li je barva ali ka-li; bilo je vse drugo prej, nego vino; zraven košček kruha. Otroci do 10. leta niso do dobili ne ene ne druge stvari; zatorej morali so stariši pritrgati od svojih ust, ako so hoteli otrokom kaj privoščiti. Za kosilo dobilo je 8 oseb toliko hrane, da ne bi se niti 3 nasitile. Mesa je bilo en četrt

kilograma na 8 oseb. Tako tudi zvečer, samo s tem razločkom, da je bil opoludne riž, zvečer pa 6 fižolov, košček suhega peciva in 1 krompir brez soli. — To je bilo življenje! Hrana je bila baje zaradi tega tako slaba, ker so jo dobavljali italijanski oderuhi, kateri so si polnili svoje žepe.

V četrtek 20. decembra.

Morje nekoliko nemirno.

Opoludne šlo nas je več od nas pritožiti se zaradi slabih jedil. Zahtevali smo, da se vsaj nekoliko zabeli, kajti dva dni nismo mogli hrane povžiti.

Dobili smo odgovor, da, ako je bilo doslej slabo, bode v naprej še slabše! — Ševeda mora na takem odgovoru v človeku jeza zakipeti. Očital sem zatorej načelniku kuhinje brezvestnost. — Ob 3. uri pp. pride kuhar ter me pozove pred zapovednika. Vpraša me, da-li sem se res tožil o slabih jedilih. Odgovorim mu, da je res in da se bodem tožil še nadalje. Na ta moj odgovor da me ukleniti. Srce mi vendar ni upadlo, kajti vedel sem, da imam pravico na svojej strani. Uklenjen sem bil kakšne pol ure, potem je prišlo 6 naših mož zame prositi, da me izpuste. Zapovednik jih je uslišal ter me osvobodil.

V petek 21. decembra.

Morje dobro. Potekali so nam dnevi kakor prvi. Kar je bilo hrane premalo, bilo je mrčesov odveč. Bili smo vsi jako slabi, ker nam ni bilo počitka.

V ponedeljek 24. decembra.

Dan pred božičnim praznikom, dan svetega večera! Doživel sem 46 let, ali tako žalosten Božič še nikdar nisem imel. Hrana je bila kakor navadno, riž zabeljen z slanino. Zvečer močnata jed z fižolom, tudi zabeljena z slanino. Za Božič dobili smo vsakih 8 oseb 1/4 kilograma polenovke. Zgodaj smo se spravili na trda ležišča, žalostno premišljeva je o veselih božičnih večerih naših otročjih let.

V torek 25. decembra. Božič.

Kakor nam je žalostno minol božični večer, tako je bil žalosten tudi Božič sredi oceana. — Tako so minoli ostali dnevi starega leta. Vožnja je bila dovelj lepa; le 27. in 28. bilo je morje razburjeno. Toplota pojema od dne do dne.

V torek 1. januarja 1889.

Novo leto! Dan veselja za staro in mlado. A mi sirote? Plavali smo sredi neizmernega morja v največej bēdi. Da bode naša otožnost še večja, prevleče se nebo z črnimi oblaki in začne skoraj neprestano deževati.

V sredo 2. januarja.

Dopoludne je še vedno deževalo. Zrak se je močno ohladil; mrzaj je bil prav občuten. Ob 9. uri ugledali smo zemljo, obrežje afrikansko. Naše veselje bilo je neopisno. Toliko dni na morju, čakali smo vsi nestrpljivo trenutka, da stopimo na suho. —

V petek 4. januarja.

Deževalo je vso noč. — Okolo 4 1/2 ure zjutraj zadel bi bil skoraj naš parnik na suho. K sreči pride prvi zapovednik na krov in zapazi, da plava parnik naravnost proti afrikanskemu obrežju. Hudo je oštel službujočega častnika in krmarja. Mislim, ako bi se bil zakasnil zapovednik le 10 minut, bili bi vsi zgubljeni.

V soboto 5. januarja.

Prejšnje dni se ni bilo ničesar dogodilo, kar bi vredilo, da se zabeleži. Danes je deževalo; morje mirno. Ob 10. uri ugledali smo hribovje gibraltarsko.

V nedeljo 6. januarja.

Dež lije neprestano v debelih curkih. Proti poludne vsuje se toča, potem pa se vlije ploha, da je bila groza. Veter je silen; bati se je, da nam potrga vse vrvi. In o takem vremenu morali smo biti na krovu! Ti brezvisti ljudje z nami res

Politični pregled.

Notranje dežele.

V gališkem deželnem zboru so sprejeli poljski poslanci z neizmernim navdušenjem vest, da je cesar podelil vsakemu škofu v Krakovem naslov knez. Nekateri so proslavljali ta dogodek, kakor poročstvo, da se cesar popolnoma udaje Poljakom ter da hoče počasi izvesti najbolj vroče njih želje, t. j. osnovati propalo njih kraljestvo. V tem smislu so pisali tudi poljski listi. To je samo ob sebi smešno, če Poljaki kaj tacega mislijo, vendar pa dunajski listi svare Poljake pred takim nepremišljenim in netaktnim postopanjem. „Neue Fr. Pr.“ jim očita samopasnost, češ, da o vsakej priliki mislijo le na svojo korist ter da jim ni mari, ako največjim dobrotnikom s takim postopanjem škodujejo. V Avstriji so našli Poljaki, ko je bilo razdeljeno njih kraljestvo, novo domovino, tu se jim je dovolila največja samouprava v vsakem obziru, a oni še vedno niso zadovoljni. Ako je cesar povisil krakovske škofe v knežji stan ni hotel s tem reči, da kani oživotvoriti poljskih rodoljubov neizvedljive sanje. In kako naj bi se osnovalo to kraljestvo poljsko? Ako hočejo Poljaki izvesti ta načrt, morajo si pridobiti poljske zemlje, ki so pod rusko in rusko oblastjo; kako bi hoteli Poljaki doseči to svrhu, da ne zapletejo Avstrijo v spor z zaveznicom Nemčijo in s prijateljsko državo rusko? Ali ni pomislil deželni glavar gališki na vse to, ko je take misli izražal v deželnem zboru? Take besede bodo na Ruskem in na Nemškem pač ostro obsojali in Poljaki so se s tem skazali cesarju nevhvaležne na podeljenem odlikovanju. Čas bi bil, da se streznejo, zadovoljni naj bodo z onimi predpravicami, katere uživajo v Avstriji ter naj opuste vse misli na osnovanje nove poljske države, katero so sami pogubili. Tako je zavrača prijazna jim „Neue Fr. Pr.“ V gališkem deželnem zboru je bil sprejet zakon o odkupu propinacije.

V ogerskem državnem zboru traje še vedno debata o novi vojni postavi. Opozicija se z vso odločnostjo upira določbam zoper enoletne dobrovoljce ter noče nikakor privoliti, da bi morali služiti oni, ki pri častniškem izpitu padejo, za kazen še eno leto, tudi tega nočejo priznati, da bi bili madjarski dobrovoljci prisiljeni delati izpit v nemščini. Ker je pa opozicija v državnem zboru preslaba, hoče si drugače pomagati ter sklicuje taborje po deželi, kjer naj bi se narod izjavil proti novemu zakonu. 26. t. m. je bil shod

slabeje postopajo, kakor z največimi hudovalci.

V torek 8. januarja.

Zjutraj, komaj sem prišel na krov, zagledam sneg na hribovji ob španskej obali. Bližujoč se naše domovini, prelivali smo solze veselja in radosti. Popoludne smo prišli v lijonski zaliv. Morje je bilo zelo slabo. Hvala Bogu, prebili smo srečno vse nevarnosti.

V sredo 9. januarja.

Morje ves dan dobro. Imeli smo do 3. ure pp. francosko zemljo pred seboj, potem smo ugledali blaženo Italijo. Bili so zadnji dnevi brezkončne voznje. Trpljenja smo imeli veliko, kajti italijanski odeluhi so nam dajali jedila, podobna smrdljivej, neslanej vodi. Dne 11. stopili smo na suho. Ne morem povedati, kako nam je bilo pri srcu. Težave in bridkosti bile so prestane! — — —

O naše voznji po železnici do Trsta ni mi treba natančno poročati. Omenili ste že v 1. letošnji številki prigodom naše vrnitve, da nam se ni predobro godilo. — Sedaj smo tu — v milej naše domovini, katere izvestno ne zapustimo več. Zaupajmo v Boga, naša bodočnost je v njegovih rokah! —*—

vseh madjarskih volikošolcev v Pešti. Shoda so se udeležili dijaki vseh madjarskih višjih učnih zavodov. Vseh udeležencev je bilo okoli 3000. Skupščini je predsedoval poslanec Geza Polonyi. Sklenena je bila resolucija v kateri se zahteva, naj se vojni zakon tako predrugači, da bode vsak dobrovoljec služil kakor do sedaj po eno samo leto, naj uže položi izpit z dobrim vspehom ali ne, dovoljeno naj bode tudi polagati izpit v madjarščini, ki je v ogerski državi uradni jezik. Na tem shodu je bilo izustenih mnogo ognjevitih govorov. Madjarska mladina je pokazala, kako živa narodna zavest jo navdaja. Govorniki so se sklicovali na madjarsko preteklost in na njih tisočletno ustavo, vdrihali so neumljeno po ministrih, ki so neki pripravljali drugim na ljubo pregrešiti se proti obema. Dijak Ivan Orban se je v svojej ognjevitosti o cesarji samem izrazil jako malo spoštljivo. Tega mu pa ni madjarski nemški listi ne štejo preveč v zlo — dečko je Madjarski in ta marsikaj sme, kar je vsakomu drugemu prepovedano. Da bi slovanski dijaki storili samo stoti del tega, kar delajo Madjari, kričali bi vsi nemški listi o veleizdajstvu; sedaj molče!

V Zagrebškem mestnem zboru sta se sprla nadžupan Sieber in mestni odbor. Bil je volitev v upravni odbor, ki je ob enem tudi disciplinarni odsek za Zagreb. Odbornik Pogledić je izjavil, da mu je jako žal, da se mora odborništvo časti odreči, ker ne mara biti več v odboru samo zaradi števila. Sieber ga zavrne, da mu odvzame besedo, ako bode tako govoril. Pogledić mu je pa brž odvrnil, da je postopanje odseka nepravilno in da nadžupan falsifikuje zapisnik. Nadžupan ugovarja, da mestni zbor nema kritikovati odrekovanje. „Da, Vaše delovanje treba kritikovati“ zavrne ga Pogledić. Nadžupan si ne ve druge pomoči, nego da mu odvzame besedo, zapreti mu pa, da si hoče pridobiti postavno zadoščenje. — Ako se more nadžupanu zagrebškemu kaj tacega očitati, kakor je storil Pogledić, je pač vse prizadevanje, oprati se sodnijskim potom — zastoj!

Vnanje dežele.

Ruska ekspedicija v Abisinijo ne daje mira italijanskim diplomatom in novinarjem. Po eni strani bi radi osmešili to podjetje, z druge strani pa trde, da so jako vznemirjeni. Poslednje je tudi res. Kajti, kakor hitro se je raznesla vest, da se je napotilo 30 Kazakov pod vodstvom Ačinova v Abisinijo, izdalo je italijansko vojno ministerstvo povelje, zabraniti izkrcanje Rusov v Rudečem morji ter je ujeti.

Begunec.

Povest. Spisal Janez Koron.

(Dalje.)

IV.

Uteši borno se sree,
Prestani vendar žalovati,
Nositi moraš to gorje —
Saj si ne moreš pomagati.
Josip Pagliaruzzi.

Ptujec skrije se daleč v temno votlino in sedi ob steni prav mirno; še dihati se ne upa, le na uhod zre in pričakuje — morda le smrti. Kmalu sliši vznemirjen glas, tudi grm na uhodu se pomaje, potem je zopet vse tiho.

Pretekla je tako dolga ura. Dreje dojde pred vilenico, odmakne grm in svitloba se razlije po njej. Ptujec ostrmi in v smrtnem strahu zre tja ven, kaj bi utegnilo biti. „Gotovo so moji sovražniki, ki so me ovohali in izteknili, ali pa jim je deček povedal in pokazal moje zavetje; zdaj me uklenejo, odpeljejo in umore.“

„Rešeni ste!“ zvene mu sladke besede po ušesih, kakor bi slišal glas angelja iz neba. Po glasu spozna mladega pastirčeka, zgane se in bliža uhodu.

„Rešeni ste! Oni, ki so vam stregli po življenju, odšli so, ni jih več tu!“

Deček pomaga ptujcu iz votline in bil je na prostem.

Vse italijanske borze so bile preplašene, kakor bi Italiji pretila resna nevarnost. Kozaki so se pa kljub temu izkrcali ter so sedaj na poti proti Abisiniji. Italijanski listi trde, da ni Kazak Ačinov nihče drug nego general Černajev. Ob enem raznašajo vest, da vodijo s seboj dva topa. Iz Masave so poslali za njimi vojni oddelek, da je ujame. Ta pa izvestno ne bode srenejši, nego je bila vojna ladija, ki je imela zaprečiti izkrcanje. — Sicer pa nimajo kazaki v Abisiniji druge svrhe, nego cerkveno. Tako vsaj trde angleški listi.

Glasilo radikalne srbske stranke „Odjek“ zanikava izjavo nekkih listov, ki so trdili, da so se zložili liberalci in radikalci v tem, da ostane Hrističeva vlada še nadalje na krmilu. To ni res; radikalci tega nikdar ne dovoli, ker bi bilo to proti ustavi ter bi škodovalo tudi v političnem, finančialnem in narodno-gospodarskem oziru. V tem so ene misli z radikalci tudi druge stranke. Nadaljni obstanek Hrističeve vlade bi bil v nasprotstvi z javnim mnenjem cele države.

V rumunski zbornici je stavil poslanec Catargiu predlog, naj se Galac in Brajla proglasa prosti luki. Ta predlog je podpiral Blaremburg, bil je pa zavržen. Catargiu, ki je predsednik in Blaremburg podpredsednik zbornice, sta se odpovedala tem častem; zbornica ni hotela sprejeti te ostavke, a ker se nista dala progovoriti, bode morala izvoliti drugega predsednika in podpredsednika. Odstopajoča moža sta pristaša Rusije.

Oči cele Evrope so bile uprte te dni v Pariz, kjer se je vršila v nedeljo volitev v zbornico. Kandidovala sta Jacques, od vladne republikanske stranke in general Boulanger od monarhistične stranke. Agitovalo se je na vsi moč z ene in druge strani. Republikanci so bili zmage skoro gotovi. A prišlo je drugače. General Boulanger je izvoljen s 217 tisoč glasovi proti 142 tisoč glasom, katere je dobil Jacques. To je za vlado in republikance hud udarec; nikakor pa še nje poraz. Akoprem je Boulanger poslanec Pariški, ne stoji še na čelu francoske vlade. Republikancem bode to dober nauk, da se tesneje zvežejo ter resnejše začnejo delati proti svojim nasprotnikom. Ker pa Boulanger zastopa ob enem tudi ono stranko, ki bi se rada maščevala nad Nemci za poraze iz leta 1870, leta, napravila je njegova izvolitev v Berlinu in na Dunaji neprijeten utis, ker dokazuje, da želja in volja po maščevanju ni še zamrla v Francozih; baš nasprotno, Boulangerova zmaga nam priča, da vedno raste.

„Dragi deček! dovoli mi, da te poljubim. Oh! povej mi, kako si prekanil moje preganjalce, da me niso dobili?“

„Da, da vse vam povem, a vi morate biti jako lačni, pri kosilu zveste vse, — vam povem kaj in kako se je zgodilo. Spekel sem še krompirja. Moja miza je pogrnjena, kar imam, s tem vam rad ustrezem. Idite! prosim!“

Deček in ptujec sedeta na zeleno trato, kjer ja je čakalo jedilo.

„Le začnite — prvo, koje hočete, tu le je vse — vse kar imam. Krompir je jako močan. Prav dober je, v svojem življenju nisem jedel boljšega, le poslužite se gospod!“

„Vina nimam, imam pa prav mrzlo studenčnico!“ reki poda vrč vode ptujcu, katero je donesil iz bližnjega vira. „Jaz ne pijem vina, nego enkrat v tednu, namreč v nedeljo; zadovoljen sem z to le studenčnico, katera me jako poživljuje in dobro de, ko se je napijem. — Dobri gospod povejte mi, zakaj vas preganjajo ti hudi ljudje?“

„Vse ti povem dragi rešitelj, ako sem uže rešen; moj rešitelj mora tudi vedeti kaj iz mojega življenja in zakaj me preganjajo.“

„Jaz sem vitez Jakob Eulenburški v S“

V nemškem državnem zboru vrši se razprava o kolonijalni politiki v vshodni Afriki. Razprava je jako živa, Bismarkovi nasprotniki hudo napadajo vlado, ki brez potrebe in ne da bi kaj dosegla, troši denar v Afriki, dočim bi ga bolje doma vporabila.

DOPISI.

Iz Pulje dne 27. januarja 1889. [Izv. dop.] Čitajočim nam protivne nemške in italijanske liste naletimo premnogokrat na trditve, da slovensko ljudstvo neče ni čuti o „takozvanih voditeljih njegovih“, da se hoče učiti nemščine, oziroma italijanščine ker vé, koliko dobrot more pričakovati od razvite kulture rečenih dveh narodov. Nadalje trdijo, da so materialni interesi ljudstva slovenskega dijametralno nasprotni interesom takozvane slovensko-narodne ideje, iz česar sledi, da je slovensko ljudstvo z svojim zdravim razumom sovražno ideji tej.

Kakor rečeno: tako trdijo nasprotniki naši. Zdaj pa vprašamo: So-li trditve te osnovane, se-li naslanjajo na faktične odnose; misli slov. ljudstvo res tako, kakor mu zlobno podtikajo mnogobrojni in lokavi antagonisti naši? Glede odgovora ni, da bi prišli v zadrego, ker je lakoničen: ne, ni res tako, baš nasprotno je resnica. Da podpremo trditve svojo, ni treba drugo, nego da pokažemo na krepko razcvitajočo se literaturo našo — in to je pri nas mogoče le s pripomočjo velike mase — na razcvitajočo dnevno literaturo, katere upliv dan na dan raste, in na vspevajoče društveno življenje naše; slednjič moremo pokazati na dve, glasno dovolj govoreči istini: da ljudstvo naše podpira vse napore, katerim je namen pospeševati narodno šolstvo, s tako požrtvovalnostjo; kakoršne ne bi bili pričakovali in pa, da voli ljudstvo te voditelje svoje konsekventno in večinoma z ogromno večino v parlamentarne in avtonomne zastope. Se-li more eklatantneje pokazati volja ljudstva?! Ne, ne, ljudje naši niso čreda ovac, katere poženeš, kamor ti drago, ampak to je zdravo jedro, ki se je začelo zavedati narodnosti svoje, ki vé, da ima poleg dolžnosti tudi pravice. Nečemo tajiti, da ne bi našli tu pa tam še žalostnih izjem; če pa povprečno sodimo, smemo reči, da je ideja narodna prodrla v vse slojeve javnega našega življenja. In mi bi tudi trdili, da kmet naš po svojej večini nadkriljuje italijanskega kmeta glede politične zrelosti. Ali kaj govorimo o ita-

Deček začudeno gleda. — Takovega gospoda preganjajo!

„Bil sem bogat, živel sem zadovoljno z svojo družino v lepej graščini, dokler ni začela vojska z Francozi. Ptujih gospodarjev nismo hoteli na naši zemlji, pripoznavati in zvali smo vedno našega dobrega Franca kot cesarja, zato se je ljudstvo upiralo francoskim naredbam in postavam. Obešali so viteze, kmete in vsacega, če so le količkaj zvedeli o ustaji. Kakor sem poizvedel, bil sem tudi jaz med zatoženci v preiskavi. Ker mi je šlo za življenje, spravil sem pisma in denar, zasedel čilega konja in bežal sem proti morju, da bi se od tam rešil z ladijo v druge dežele. Tekel sem z lahkim konjičem po krajši poti, po pečevju in zlomila si je čila živalica nogo med skalovjem, padel sem raz nje in se ranil na levem ramenu. Obup se me je polotil, ko sem zgubil zvestega spremljevalca. Od tam dragi! prišel sem peš nekoliko ur do tu, kakor si me videl pred. Radi lakote in žeje nisem mogel dalje. Težko hojo ovirala mi je tudi rana ob rami, sam Bog mi je poslal rešitelja. Ti si postavil svoje življenje v nevarnost, da me rešiš, a preskrbim te z dobrim plačilom če Bog da, da se popolnoma rešim. Povej mi dragi rešitelj, kako ti rekajo, da te vem imenovati!“ (Dalje prih.)

lijanskem kmetu?! So-li znabiti one napolnjene žabe z glace-rokovicami na rokah in tako neskončno blazirano okolo sebe zročje, za las boljše? Bomo li pri teh iskali politične zdelosti in razsodnosti? Neimejoči v to potrebnih zmožnosti, su tudi veliko preleni, da bi mislili in si vstvarjali samostalne svoje nazore: zato pa skačejo, plešejo in tulijo, kakor jim takt nabija tropa ekspenzarov lačnih advokatov.

Taka je mej Italijani tista toliko hvalljena „opinione publica“.

Kako ves drugačen je naš slovenski kmet! On ti obrača stvar, ogleduje jo od vseh strani, predno se odloči na desno ali levo. Zato je pa lapidarna laž, ako trdijo, da je sloveasko gibanje umetno narejeno. To je res, da se je ljudstvo naše s prvega nekoliko obstavljalo, ker je konservativno do skrajnosti, a uvidevše potem z svojim bistrim očesom, kde da so pravi prijatelji, in kdo hinavci, poprijelo se je odločno narodne ideje in se bo, ako Bog da, še odločneje unelo zanjo.

Kako vnet je narod naš za narodno vzgojo, pokazal nam je najjasneje, ko se je raznesel glas o Gorupovih ustanovah. Vsklik radosti razlegal se je do najzadnejšega kottička domovine naše. Občina za občino, društvo za društvom imenujejo plemenitega rodoljuba častnim občanom in članom. Ta odločna izjava naroda pa imponuje tem več, ker se vrši čisto spontanno, ne da bi trebalo razpošiljati okrožnice in pozive, kakor se dogaja marsikje drugod.

Italijanski in nemški sosedje se uže morajo sprijazniti z zavestjo, da narod slovenski stoji za svojimi voditelji; ako pa trde nasprotno, slepe le sami sebe.

Tudi čitalnica Puljska pridružila si je pri svojem izrednem obnem zboru možatemu protestu naroda našega proti potujčevanju naših šol, počastivši največjega dobrotnika slovenskega narodnega šolstva, gospoda Gorupa.

Smelo rečem, da čitalnica naša ni še doživela tako svečanostnega obnega zbora. Vse je bilo nekam praznično dne 13. t. m. Celó okrajno glavarstvo poslalo je svojega zastopnika, kar se doslej ni dogajalo.

Rodoljubni govori predsednika Cotiča, okrajnega šolskega nadzornika Križniča in urednika lista „Il Diritto Croato“ gosp. Jakića, ganili so vse navzoče in predlog predsednikov, da se imenuje g. Gorup častnim članom, sprejel se je jednoglasno in burnim priznavanjem. Dotično diplomoponeseta počastencu gospoda Jakić in Cotič.

Slava Puljske čitalnici, ki se je vender enkrat izklopala iz mrtvila in pričela novo veselejše življenje! — a o tem prihodnjič.

Iz Vipavskega januarja 1889. [Izv. dop.] Draga mi „Edinost“; sprejmi moj dopis v svoje področje, kajti po naključbi dana mi je bila čast, videti naše sosede v Šmarijah kako praznujejo štiridesetletnico Nj. Veličanstva. Od kar je bila slavnost, preteklo je sicer uže nekoliko tednov, toda pričakovaje spretnjšega peresa, čedal sem toda nihče ni poročal. Saj bilo je vredno poročati! Na predvečer palili so se „kresovi“, umeteljni ognji, neprestano se je streljalo iz topičev. Drugi dan bila je slovesna sveta maša, katere se je udeležilo sl. starešinstvo pod načelnštvom g. župana Gruntnarja; po slovesni sv. maši delile so se v šolskem poslopji šolske mladine knjižice in slike carske obitelji. Po popoldanski božji službi, pričela se je veselica z sledečim programom. 1. Godba. 2. Slavnostni govor, pri kojim je pokazal g. župan svojo nadarjenost in čuvstvo do presvitlega vladarja. 3. Kantata. 4. Deklamacija, (Felicita Gruntar). 5. Slovenska deklica, mešan zbor, (moralo se ponavljati.) 6. Deklamacija. 7. „Pozdravljam domovina te“: pele učenke dvoglasno. 8. Igra „Oče naš“. 9. „Na slavo Avstrije“ Foerster, možki zbor. 10. Šaljiv prizor. 11. Vesela družba, (Volarič) mešan zbor.

Omeniti mi je, da se je ves ta program vršil pod vodstvom tamošnjega učitelja g. Kausa. Občudovaje gledalo je občinstvo, kako je mogel g. Kaus v tako malem času izvežbati igralce in pevce, ker so dokaj vbrano peli; zatorej čast, komur gre čast. Pri vstopnini se je nabralo preko 55 gld. katere so namenili ubožni šolski mladini za podporo (lepa misel.)

Po končani igri bil je banket, kojega se je vdeležilo preko 60 oseb iz raznih občin, osobito pa iz Gabrije, pod vodstvom tamošnjega g. župana. Po banketu pričel je ples in še le pozno v noč podali smo se k počitku, v nadi, da nas bodo še kedaj tako razveselili. — Na svidenje torej!

Domače vesti.

Predsedništvo političnega društva „Edinost“ vabi ljudno volilno odbore posameznih okrajev v okolici, da mu poročajo kolikor prej, kako so se konstitovali. Dotična poročila naj se pošljejo „predsedništvu političnega društva Edinost“ v Trstu, tiskarna Dolenc, Via Carintia h. št. 28.

Imenovanje. Nj. Veličanstvo cesar podelil je tajniku finančne prokurature v Trstu, dr. Gvidu Piberju naslov finančnega svetnika.

G. dr. Jakob Schegula položil je te dni z odliko odvetniški izpit pri tukajšnjem deželnem nadsodišču, ter odpre početkom februarja svojo pisarno v Celovci. (Mi Korošcem od srca čestitamo, da dobodo tako značajnega in vestnega odvetnika in tako odločnega zagovornika naše svete slovenske stvari.)

G. J. Pogorelec daroval je 5 for. za družbo sv. Cirila in Metoda v spomin svojega brata župnika v Kolovratu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je 27. t. m. v prijateljskem krogu pri g. Ivanu Šabecu za licitovano buteljo 12 gold.

Nov biskup. Iz Čresa poročajo, da je kanonik stolne cerkve na Krku, monsr. Lorenc Petris pl. Dollamare imenovan škofom v Diakovi v Albaniji.

Razpisano mesto profesorja. Na gimnaziji v Trstu z nemškim učnim jezikom razpisano je mesto za nemški jezik in literaturo kot glavni predmet v zvezi s klasičnimi jeziki ali pa zgodovino in geografijo. Prošnje do 15. marca t. l.

Umrl je v Gorici dne 25. t. m. dijak Benedikt Delkin v 19. letu svoje dobe. Pokojni je bil v VII. razredu tamošnje gimnazije; bil je nadarjen in marljiv dijak. Žalujemoj rodbini izrekamo naše iskreno sočutje.

K volitvam. V VI. volilnem okraju zbrali so se zaupni možje, katere je priporočalo naše politično društvo v svetem Križu, ter se posvetovali o prihodnjih volitvah. Za predsednika volilnega odbora bil je izvoljen rodoljub g. Vekoslav Gorup iz Proseka, koji bode storil vsakako svojo rodoljubno dolžnost. Ta ukrep popolnoma odobravamo in želimo, da se skupne naše želje uresničijo. — Ob enem naj pohvalno omenimo delovanja pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku. Vrli pevci so sprevideli, da narodno pevsko društvo nima le svrhe gojiti narodno pesen, temveč tudi staviti se na narodno bojništvo, kjer to zahteva čast in lasten obstanek in uplivati moralnično na svoje sorojake. Čast vrlemu „Hajdrihu“, čast njegovemu predsedniku!

Rodoljube slovenske opazarjamo na shod, kateri bode dne 2. februarja t. l. na Greti v Ferlugovej gostilni. Začetek ob 3½ uri popoldne. Namen shoda je osnovitev podružnice sv. Cirila in Metoda za barkovljanski okraj, katerega preti „Pro Patria“ ugonobiti. Nadejati se je zatorej obilne udeležbe.

Vabilo na veliki ples. katerega priredi dne 1. februarja t. l. „delasko podporno

društvo“ v bogato in jako okusno odičenem gledališču „Fenice“. Pri plesu bode igrala popolna vojaška godba pešp. št. 87. Pred polunočjo plesalo se bode v raznih slov. oblekah narodni ples „Kolo“ in poseben ples, katerega je zložil za to veselico društveni pevovodja. Vstopnina 50 kr. — Začetek plesa ob 8. uri zvečer; traja do 5. ure zjutraj. — Vstopnice se dobe v društvenem uradu; v prodajalnici g. A. Žitka, Via Stadion št. 1; v kavarni „Commercio“; pri vsih poverjenikih društva; zadnji dan pa le pri denarnici gledališča „Fenice“.

Čisti dohodek je namenjen pokojninskemu zalogu društva, zatorej se prosi sl. občinstvo, da se mnogobrojno vdeleži. — Radodarnosti ne stavijo se meje.

Tržaško podporno in bralno društvo priredi dne 9. februarja t. l. v gledališču „Fenice“ dramatično predstavo in ples. Pri predstavi sodeluje igralno oboje dramatičnega društva Ljubljanskega. Pred in med igro svira godba c. kr. 87. pešpolka. — „Revček Andrejček“. Narodna igra s petjem v 5 dejanjih. Po Karlu Morrètu poslovenil J. Bedenek. Igro vodi in uprizori režisér dram. društva gosp. I. Borštnik. — Po igri ples. — Ustopnina k dramatični predstavi: V prizemlji 50 kr., galeriji 30 kr.; k plesu ustpnina posebej 50 kr.; sedež v prizemlji I. vrste 50 kr., II. vrste 30 kr. Skupni listek k predstavi in plesu 80 kr. Ustopnice se prodajajo pri gospodu Kržetu, piazza St. Giovanni v trgovini, v kavarni Commercio via Caserma in v društveni dvorani (Via Caserma št. 13. I. n.) zadnji večer samo v gledališču. — Čisti dohodek namenjen je za društveno zastavo. Blagodarom se ne stavijo meje. — Blagajna se odpre ob 1/27. uri. Začetek ob 8. uri.

Veliki ples tržaškega „Sokola“ dne 26. t. m. vršil se je sijajno. Kakor je bilo nadejati se, odlikoval se je po svojej izbornej eleganci. Posebno kar se tiče krasotice, zbrane so bile najodličnejše dame iz tržaških krogov slovenskih. Ples je bil izborno dobro obiskan ter trajal do ranega jutra. Neumornemu odboru čestitamo na lepem vspehu.

Vrli narodnjak g. A. Šorli, lastnik kavarnarne „Commercio“ prevzel je začetkom t. m. še eno drugo kavarno v istej ulici namreč nemško kavarno „Caffe Tedesco“. Kakor v kavarni „Commercio“ naročil se je g. A. Šorli za novo svojo kavarno vse boljše slovenske in hrvatske časopise. Preporočamo tedaj našim domačim in zunanjim narodnjakom, da bi ga vsi podpirali ker to zasluži kot pošten obrtnik in pravi narodnjak.

Vabilo na veselico katero priredi sežanska čitalnica dne 2. februarja 1889. v prostorih hotela „tri krone“. Spored: 1. Tombola. 2. Ples. Svira izvrsten sekstet Peineiltov. Začetek ob 7½ zvečer. Ustopnina 50 kr. za osebo. K obilnej udeležbi uljudno vabi Veselični odsek.

„Austria“ je našla za-se kar čez noč nov poklic. Čuti se pozvano, da sodi med „Mattinom“ in „Independentom“, ki se zaganjata drug v drugega liki tegotna psa. Bodi ji to veselje, toda čuden, prečuden je vzrok. Postala je „paladin“ g. Burgstallerja; njega brani, njega kuje v zvezde, njega priporoča, da ji kar sape primanjkuje, — za novega župana tržaškega. Pravi, da je on sposobnejši in boljši kakor katera koli druga oseba. Kaj imaš tako kratek spomin, draga „Austria“? — Žalostno bi bilo, da ne bi se našel v Trstu mož, kateri bi imel vse lastnosti, ki imajo dičiti župana v avstrijskem Trstu v večej meri, nego g. Burgstaller, o katerem smo svoje mnenje uže izrekli. Nam ne zadostuje mož, kateri le navidezno povdarja svojo lojalnost in avstrijski patriotizem, nam treba moža, kateri sve to dejanski dokaže, pred vsem pa naj bode pravičen in odkritosrčen!

Iz Grete nam piše prijatelj: Od nekaj časa sem sliši se na postaji od zjutraj do

večera neko čeznavadno vpitje. Pozvedeli smo iz gotovega vira, da ta kričoč je neki podvzetnik (impresario) doma iz Ljubljane, ki nad svojimi delalci, — ki jih je iz Kranjskega pripeljal, — (torej sami Slovenci) tako surovo kriči in te psuje — ki jih potrebuje in sicer zelo potrebuje, — da svoje delo konča —

Kakor hitro se ta kmetijski gospod zopet v Lj. povrne, naj si prvo kupi olikanega Slovenca, potem pa naj pomisli, da bogatstvo in meščanska obleka ne stori še gospoda, ampak dostojno obnašanje, tudi proti revežu-delalcu, ki si mora trdo in z trudom svoj kruh prislužiti, da sam sebe in družino preživi; torej gospod iz Ljubljane! roko na srce!! Greta n.

Iz Sovinjaka v Istri poročajo „Našoj Slogi“, da je vkljub prav dobre zadnje vinske letine še-le kakih 5 gospodarjev prodalo svoj pridelek. Vina je v obilu in izvrstno je — toda prodati se ne more. Bedni vinorejci pa so uže prišli na to, kaj je temu vzrok. Italijanska zavidnost in hudobnost! Ako pridejo namreč vinski trgovci v ta okraj, pripovedujejo jim Italijanaši uže pod Buzetom, da v Sovinjaku ni vina, ker je toča pobila trte, da je popadalo listje pred trgatvo, da je vino slabo in druge laži. Vse to samo zato, ker so Sovinjaci zavedni Hrvatje. — Opozarjajo se za to vinski trgovci, da je v Sovinjaku dobrega, črnega in belega vina v obilu. Kdor hoče kaj natančneje izvedeti, obrne naj se na g. župnika ali občinsk. svetnika Ivana Žigante v Sovinjaku.

Slovenski listi so naprošeni, da kolikor mogoče širijo to vest.

„Soče“ št. 4. je bila zasežena po c. kr. državnem pravdnštvu v Gorici radi „Političnega razgleda“, ki je opisoval politično delovanje umrlega Fr. dr. Vidulića.

Načrti za novo deželno gledališče v Ljubljani, ki sta jih izdelala gg. inženerja V. Walter in V. Hrasky, so pri deželnemu odboru na ogled. Kdor se potruji tjakaj, divil se bode krasnemu delu, pri katerem so se v poštev jemale vse najnovejše skušnje ter se skrbno pazilo na eleganco, na praktično uredbo, na prostor, na varnost in udobnost občinstva. Gledališče po teh načrtih vzgrajeno, bode izredno lepo in umesten nakit cesarja Josipa trgu. — Načrt, ki ga je poslal inženjer g. Hladnik nasproti načrtom Hrasky-Walterjevim pač ne pride v poštev, ker zaostaje v vsacem oziru predaleč. — Zgradba novega gledališča pričela se bode marca meseca.

Potres. V nedeljo 27. t. m. ob 3/411. uri zvečer čutili so v Ljubljani potres, ponavljajoč se v jednom navpičnem sunku.

Deželni zakon, katerega je sklenil deželni zbor kranjski l. 1888. o postopanju glede pravice, podvrženih po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853. odkupu ali uredbi, bil je od cesarja potrjen. Ponehale bodo torej zemljiško-odvezne komisije in njih obnavave, ker bodo odslej namesto političnih oblastev sodišča razsojela o sporih pri odkupu in uredbi zemljiških bremen. Dežela si bode vsled tega zakona prihranila do 8000 gld. na leto. Predlog, da se sklene ta zakon, predložil je bil g. poslanec dr. Mošč.

V Grebinji na Koroškem so pri občinskih volitvah Slovenci vsaj deloma zmagali, pri volitvi v krajni šolski svet pa so dobili večino. — To je dokaz, da se začno tudi koroški Slovenci zavedati.

V celovski kupčijski zbornici so se zopet posvetovali o ljubelski in turski železnici. Gornji Korošci so govorili za železnico čez Ture, češ, da bo veliko Nemcev iz „rajha“ prišlo denar trositi na Koroško. Spodnji Korošci pa so povdarjali ljubelsko železnico. Sklenili so konečno prositi vlado, da bi šla železnica čez Borovlje, Ljubel, Loko in Razdrto do Trsta.

Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji napravi dne 40. januarja 1889. svojo šesto redno sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3.

Slučajnosti. Lokal: Knaus Restauration „zum Lothinger“ I. Kohlmarkt. Začetek ob 7 in pol uri zvečer. — Gostje dobro došli! —

Zavarovanje delavcev proti nezgodam. Dunajski službeni list prinaša objavo ministerstva notranjih poslov glede osnovitve 7 zavarovalnic proti nezgodam. Ena bode v Trstu za mesto Trst in okolico, Goriško-Gradiško, Istro, Kranjsko in Dalmacijo.

Nagla smrt. 56letni Ivan Merlak, v službi pogrebnega zavoda Capellani, zgrudil se je dne 28. t. m. proti večeru na stopnicah svojega stanovanja, ulica Chiozza h. št. 10 in obležal mrtev. Zadel ga je kap. Truplo so odveli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Samoubojstvo. Trgovec Ernest Bonmartini, v Trstu jako znana oseba, skočil je dne 26. t. m. zvečer iz okna svojega stanovanja v 3. nadstropju hiše št. 2. v ulici Dogana na ulico. Obležal je mrtev. Nesrečnež je bil baje zblaznel, kajti več dni popred bil je nekako prenapet.

Smrt vsled pijanosti. Dne 26. t. m. ob 7. uri zjutraj opazili so ljudje, da se vali dim iz stanovanja v I. nadstropju hiše št. 15 na ulici Molin a vento. Gasilci so vlomili vrata in našli postelj v ognju. Na postelji je ležal 74letni težak Ivan Požar iz Cepin pri Postojni — mrtev. Požar je prišel pozno v noč pijan domu in zaspal baje z tlečo smodko v ustih. Zadušil se je v gostem dimu. Imel je noge močno ožgane. — Truplo so odpeljali v mrtvašnico. —

Delalsko podporno društvo. pod okroviteljstvom Nj. Vis. cesarjeviča Rudolfa.

Podpisani odbor naznanja vsem družabnikom, družabnicam, prijateljem društva in ostalemu sl. občinstvu, da bode, kakor vsako leto, tudi letos **dné 1. februarja t. l.**

VELIKI PLES

v bogato in jako okusno odličnem gledališču „Fenice“

Pri plesu bode igrala popolna vojaška godba pešp. št. 87.

Pred polnočjo plesalo se bode v raznih slov. oblekah narodni ples

„KOLO“

in poseben ples, katerega je zložil za to veselo društveni pevovodja.

Vstopnina 50 kr. — Začetek plesa ob 8. uri zvečer; traja do 5. ure zjutraj.

Vstopnice se dobé uže zdaj v društvenem uradu; v prodajalnici g. Antona Žitka, Via Stadion št. 1; v kavarni „Commercio“; pri vsih poverjenikih društva; zadnji dan pa le pri denarnici gledališča „Fenice“.

Ker je namenjen čisti dohodek plesa pokojninskemu zalogu društva, priporoča podpisani vsem družabnikom in družabnicam, da se gotovo udeležijo plesa in prosijo sploh človekoljubno tržaško in drugo občinstvo bližnjih krajev, da mnogobrojno počasti društvo z svojo navzočnostjo.

Velikodušnosti se pri tej priliki ne stavijo meje.

Trst, 15. januarja 1889.

ODEBOR delalskega podpornega društva.

Nič več zobobolov.

Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največji zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani belc, ojači zadržne in čisti ustni dih. Na prodaj v lekarni Rovis Corso 47 po 50 kr. steklenica. 10—1

Pozor.

Podpisani lastnik kavarne „Caffe Commercio“ prevzel je te dni staroznani in po Slovanih v obče močno obiskovano 6—1

Nemško kavarno (Caffe tedesco), v ulici „Caserna“.

Priporoča se domačinom in tujcem za mnogobrojno obiskovanje, ter objavlja najpazljivše postrežbo. Skrbel bode tudi, da bodo v kavarni vsi važnejši domači tržaški in tudi zunanji časopisi, posebno pa slovenski in hrvaški.

A. ŠORLI.

V a b i l o.

Podpisani vabi č. g. ude „Delalskega podpornega društva“ k posvetovanju zaradi prihodnjega običnega zbora v nedeljo 3. svečana ob 5½ uri zvečer v društvene prostore. 1—1

Nadejaje se obilne udeležbe beleži s poštovanjem Ivan Hvastja.

Zahvala.

Močno ganjeni po obilih dokazih ljubezni, sočutja in prijaznosti med boleznijo in o priliki britke izgube ljubega in nepozabljenega soproga, oziroma očeta, brata in tasta gospoda

Edvarda Lampeta,

nadžupana dolinskega, izrekamo s tem vsem dotičnim srčno zahvalo.

Posebej pa se še prečastitej duhovščini, gg. učiteljem in drugej gospodi ter pevcom za milo petje in veleccenjenem g. govorniku nadgrobne govora za ganljive besede in vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili ranjeka k zadnjemu počitku, zahvaljuje najtopleje 1—1

V Boljunci, 27. januarja 1889.

Zalujoča rodbina.

„Iskrice“.

Zbirka pesnij in povestij.

Spisal in slovenske mladini poklonil

Janko Leban,

3—3 učitelj v Avberu pri Sežani.

I. zvezek.

Naša beletristična lista „Dom in Svet“ in „Ljublj. Zvon“ sodita o tej knjižici nastopno: Iskrice so kaj lična in mična knjižica, ki je povsem primerna otroškemu umu in srcu. Mogel sem se prepričati sam, kako je zadel pisatelj pravo stran. Nad vse hvalevredno je, da jasno kaže svoj namen: „obujati v mladih srcih iskro prave ljubezni do Boga, do cesarja, do milega jezika in naroda našega.“ Zato srčno želimo svojemu marljivemu sodruidniku, da bi mu bilo mogoče izdati še več obširnejših zvezkov.

„Dom in Svet“, št. XII. 1888. „Lična knjižica popolnoma ustreza blagemu svojemu namenu.“ Ljub. Zvon, št. XII. 1888. Prof. Stritar piše o „Iskrice“ g. pisatelju: „Iskrice“ so mi prav po volji; v primernej obliki podajajo otrokom dobrih naukov, ter jim blažijo srce. Le tako dalje; želim vam lepega uspeha, vam na veselje in narodu na korist! „Iskrice“ se dobivajo pri pisatelju Janku Lebanu, učitelju v Avberu pri Sežani (Primorska) po 20 kr. izvod, (po pošti 25 kr.) Kdor vzame 10 iztisov naenkrat, dobi jednega po vrhu.

Nič več kašlja!

Prsni čaj napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spridučejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 3 dni se n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madrona iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtem truplu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa o vsakem času brez obzira na dijeto.

Ena škatlja velja 30 sold. Plašter in tud tinktura proti kurjim očesom in debelej koži — cena 3 plaštrov za kurja očesa 20 soldov — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni. 10—1

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Strašansko pozornost!

opravičeno čudenje povzročujo vsled neverjetne nizke cene na vsem kontinentu moje

žepne ure

remontovirke iz srebrnega nikla, ki veljajo samo gl. 4-80 komad z elegantno verižico vred

Samo slučajno

mi je mogoče prodajati te krasne ure remontovirke, ki so vrejene na sekundo in imajo skoraj nerazrušljiv, precizen stroj, za smešno ceno samo gl. 4-80 z verižico vred. Ure imajo mehanično urejena kazala, ploščato steklo, navijajo se brez ključa in jamčim zanje pism. za 3 leta. Priložnot se ne varne; zaloga se zamenjuje, naj zatorej vsak hitro kupi to uro, katere se nikjer ne dobi za dvojno ceno. Pošilja proti gotovini ali povzetju

Exportwaarenhaus Sigm. Günsberger, 1—6 Wien, II. Theresiengasse 1.

SUKNO

razpošilja za gotov denar ali po poštne povzetji po zelo nizkih cenah in sicer

samo dobre vrste:

3-10 m. cela obleka, samo f.	3,50
3-10 m. bolje, 4,80	4,80
3-10 m. fino	8,—
3-10 m. površna suknja	10,—
2-10 m. črna sal. obleka	8,—
3-10 m. črna sal. obleka	10,—

Kar ni komu všeč, se lahko vrne Uzorec franko. — Naslov: Tuchfabrikalager FRIEDRICH BRUNNER Na drobno. B-B-4 na n. Na debelo. Op. Uzorec za gospodo krojače nefrankovani.

Ustanovljeno 1747.

C. kr. dvorni zvonar

Albert Samassa

fabrikant strojev i gasilnega oročja v Ljubljani.

Ubrani zvonovi z upravo. Vse vrste gasilnice, izvrstne sestave za občine, za gasilna društva v mestih in na kmetih. Hidrofori, vojovi za vodo, izvrstne škropilnice, kakor drugo orodje in pripomočki zoper požare. 12-1

Cerkvene svečnice in druge priprave iz bronza. — Sesalke in orodje za vodovode. Sesalke za vodnjake, za vinske i pivne sode in kadi, za drozganje, gnojnice, podzemeljske namene, ročna in strojna dela. Dalje: kovinsko blago, cevi iz litega i kovanega železa s pritekline, mehovi iz konopnine in gumija itd. po najnižjih cenah. Občine in gasilna društva plačujejo lahko na obroke. 20 svetinj.

Svetinja za napredek. — Pohvalno pismo. Svetinja za zaslužje. — Pohvalno pismo.

Najboljša in najcenejša angleška ura v remontoirnej obliki z nihalom!

Unicum sedajnosti!

Samo 4 gl. namesto 15 gl. 10 letna garancija da se kazalo sveti in 2 letna garancija, da ide ura točno.

Ta ura, ki je odlikovana z 9 zlatimi, srebrnimi in mednimi kolajnamami je v okvirju iz Cuivre-ol-zlata kovina po gore stoječem načrtu ter ima patentovano ploščato stekleno kazalo, katero ima čudovato lastnost, da se v temnej noči samo ob sebi

sveti kakor mesečni žarki.

Razun tega ima budilni zvonček, ki se more staviti na kateri koli čas, 2 broncirana tozala in, ker je ceno, vključljivo odprave v lesenih zabojih, stavljena samo na štiri goldinarje, more si vsakdo kupiti tako izvrstno, trpežno uro, ki je prava dika vsakemu stanovanju. Pošilja se proti gotovemu denarju ali proti poštne povzetju.

Exporthaus „zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien. III. Bezirk, Krieglergasse II, Parterre Thür 5.

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu, Ferdinandove ulice št. 7 sn., razpošiljata po poštne povzetji:

10 metrov zimskega lodna za ženske oblike, dvojne širokosti	gl. 5 50
10 metrov Vallerie-fanele za ženske obleke, najnovejši uzorec	gl. 4 —
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši uzorec	gl. 2 70
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši uzorec	gl. 3 —
10 metrov blaga za ponočne suknje, križastega, najnovejši uzorec	gl. 2 50
29 vatlov Prostějevskega barhanta, moder in rujav gl. 5 bel in rud-č	gl. 6 —
3 10 metra blaga za moške obleke za zimo Ia, gl. 5 50 IIa.	gl. 3 75
2 10 metra blaga za ženske suknje, modnega, Ia, gl. 10 —, IIa.	gl. 6 —
2 10 metra blaga za ogrtače, modnega,	gl. 6 —
6. kap iz pliša za gospode in dečke	gl. 1 50
1. žimska posteljna odeja iz Rouge, kompletan	gl. 3 —
1. šabraka, 190 cm dolga, 130 cm široka, Ia žolta gl. 2 50, IIa siva	gl. 1 50
1. Angora-ogrinjalo, za zimo 3/4, Ia, gl. 6 —, IIa.	gl. 2 80
1. ženski jopič iz ovčje volne, (Jersey vs b modne barve Ia, gl. 3, IIa.	gl. 1 50
3 krili iz klobučine, bogato taborirani, rudi, sivi in rujavi	gl. 3 —
6 parov žimskih nogovic, plitenih, v vseh barvah, pregastih	gl. 1 50
1 platnena rjuha, 2 metra dolga brez šiva	gl. 1 50
10 metrov posebne preproge, težke baže	gl. 3 50
1 moška srajca, bela i narvasta, Ia, gl. 1 80, IIa.	gl. 1 20
3 delavske srajce iz teškega oksf rda	gl. 2 —
3 pare gač iz barhanta platna Ia, gl. 2 50, IIa.	gl. 1 80
9 parov žimskih kratkih nogovic, plitenih, v vseh barvah	gl. 1 10
6 ženskih srajc iz modnega platna ali šifona, Ia, gl. 5 —, IIa.	gl. 3 25
3 nočni korseti i šifona, vezani Ia, gl. 4 —, IIa.	gl. 1 80
1 zastor iz jute, turški naris, Ia, gl. 3 50, IIa.	gl. 2 50
1. garnitura pregrinjaj, 1 prt in 2 post. pregr., iz ripsa gl. 4 50, iz jut.	gl. 3 50
29 vatlov domačega platna, težke baže, 3/4, gl. 5 50, 3/4	gl. 4 20
29 vatlov oksforda, najnovjši naris	gl. 4 50
29 vatlov kanafasa, najnovjši naris, najboljše baže	gl. 6 —
3 prtii, vseh barv, 3/4, gl. 2 —, 3/4	gl. 1 —

Uzorec zastonj in franko.

Vabilo na naročbo.

8 1. dnem januarja začne v Ljubljani dvakrat na mesec izhajati nov list

„BRUS“.

Obraunal bode v resni in šaljivi obliki vsa dnevna vprašanja, skrbel za čitatelja pouk in zabavo. Poleg raznovrstne vsebine prinašal bode tudi lepe ilustracije in slike odličnih narodnjakov

Ker preneha „Rogača“, bode Brus jedini šaljivi slovenski list, ki si bode vestno prizadeval ustrezati občinstvu slovenskemu, katero prosimo, da ga blagovoljno podpira duševno in gmetno.

„Brus“ stoji za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl. Naročnina pošilja se na „Brusovo“ upravnništvo v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Čuj! Čuj! **Svet** Čuj! Čuj!

Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je delo tega stroja; šiva vse izvrstno, najdebelejša sukno in najtinejši šifon; gre dobro; je divno izdelan, zlatno bronciran, okraša vsaki salon.

Neodpušljivo je, kjer v hiši ni tega stroja. — 1—6

Kdo bi bil kedaj mislil, da se more napraviti za for. 1.95 šivalni stroj.

Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga zatorej vsak takoj naroči, ker bo kmalo razprodan. Za naročbo zaštuje dopisnica. Prodaja se na vse kraje sveta. Ker so stroški znatni, proti gotovini ali poštne povzetju.

Exportgeschäft Sig. Günsberger, Wien, II. Theresiengasse Nr. 1.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala).

Najizbornejše kakovosti, kojega z dobrim vsehkom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravlja se tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato) olje. Zaloga v lekarni G. B. Rovisa Corso št. 47. 10—1